

Послеписник

Стилна книга - казвам "туй сега, което ми е на очите": графитен шрифт, "графитна", черно-бяла фотография, "графитна" поезия - свят, "където всичко е графити". Миниатюрните кадри след всяко стихотворение са негова емблема - черно-бял диапозитив. Рядко "илюстрация" може така релефно да "прочете" поетически текст - релефно заснети словесни релефи. А защо да не си представим и обратното: стихотворенията като прожектирани диапозитиви - в тъмното на светъл екран? Затова гледам и чета стихосбирката "Сияе" като стихо-фото-сбирка на поета Йордан Велчев и фотографа Румен Жеков.

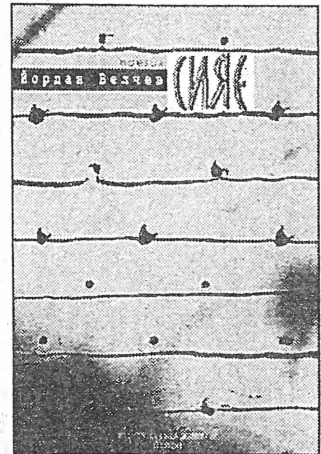
Ключът към този стил е даден още в първото

Архитектоника на поетическото мислене

стихотворение, отделено от следващите три цикъла, служещо за въведение: лятото от "Ти, лято" звучи примамливо топло и цветно, но още в първия стих се оказва измамно: отдръпнало се в миналото, всмукало в себе си багрите, чувства, плътно-телесното, за да остане пространството, геометрично организирано от една архитектурно мисъл. Можем да говорим дори за архитектурно мислене, щом звездата над гората е фреска, изкачваща се към небето. Нещо повече: самата мисъл се сблъсква не с други мисли или чувства, а с издиганите пространства на града: "Една зимна мисъл тялото си облага на отсрещния зиг". Знаците на населеното човешко пространство - градини, булеварди, площади, врати, стай и тъй нататък имат смисъла на психични величини и отразяват вътрешната психическа

реалност на един съвременник.

Пространството е "археологизирано": независимо дали изплуват "площади кресчендни", или шумни кръстовища - в окопите на "този град" те се оказват точно толкова вкопани във времето или извън времето, колкото и римският стадион. Самото усещане и преживяване на "този" град на Йордан Велчев диалогизира с поетическото кодиране на града в българската поезия от 20-те години до днес. Не е поетическо първооткритие, че урбанистичното пространство е "убежище за отчуждени", но селото като вътрешно просветление, като влизане "от себе си във себе си (без да почукам)", като помиряване между мъртво и живо, като пристигане и приютяване в майчинското е последната дума откритие на поета. Последният знак на графичното - "на гробището зъбчетата

мечни" - привнася метафизично сияние и възвръща жизнерадостта на човешкия живот.

СВЕТАНА СТОЙЧЕВА

Йордан Велчев. Сияе. Поезия. Първо издание. Художествено оформление, фотографии: Румен Жеков. ИК "Жанет-45". Пловдив, 1999. 79 с. ISBN 954-491-035-2.